

Obsah

1	<i>Úvod</i>	10
1.1	Vývoj a význam analytické chemie	11
1.2	Základní pojmy a vztahy	12
1.2.1	Vlastnosti chemických reakcí významné z hlediska analytické chemie	13
1.2.2	Třídění analytických metod	14
1.2.3	Vyjadřování kvantitativního složení analyzovaných systémů	15
1.2.4	Výpočty koncentrací	16
	Kontrolní otázky a početní příklady	17
2	<i>Obecný postup při analýze</i>	18
2.1	Volba optimální analytické metody	19
2.2	Principy anorganické analýzy	20
2.2.1	Důkazy a stanovení prvků chemickými metodami	21
2.2.2	Důkazy a stanovení látek založené na interakcích látka-pole	22
2.3	Principy organické analýzy	23
2.4	Literatura	24
3	<i>Využití chemických reakcí v analytické chemii</i>	25
3.1	<i>Úvod</i>	26
3.1.1	Chemická rovnováha	27
3.2	Protolytické (acidobazické, neutralizační) reakce	28
3.2.1	Základní pojmy	29
3.2.2	Protolytické rovnováhy – výpočty pH	30
3.2.3	Využití při titraci	31
	Kontrolní otázky a početní příklady	32
3.3	Komplexotvorné reakce	33
3.3.1	<i>Úvod</i>	34
3.3.2	Komplexotvorné rovnováhy	35
3.3.3	Využití v kvalitativní analýze	36
3.3.4	Využití v odměrné analýze	37
	Kontrolní otázky a početní příklady	38
3.4	Oxidačně-redukční reakce	39
3.4.1	<i>Úvod</i>	40
3.4.2	Oxidačně-redukční potenciál	41
3.4.3	Využití redoxních reakcí v kvalitativní analýze	42
3.4.4	Využití redoxních reakcí v odměrné analýze	43
	Kontrolní otázky a početní příklady	44
3.5	Srážecí reakce	45

3.5.1	Úvod	124
3.5.2	Součin rozpustnosti a rozpustnost elektrolytů	124
3.5.3	Tvorba a vlastnosti sedlin	130
3.5.4	Využití v kvalitativní analýze	133
3.5.5	Využití v odměrné analýze	135
3.5.6	Využití v gravimetrii	138
	Kontrolní otázky a početní příklady	145
4	<i>Plynometrická analýza (gazometrie)</i>	146
4.1	Základní pojmy	146
4.2	Absorpční metody	146
4.2.1	Volumetrické metody	147
4.2.2	Manometrické metody	147
4.3	Spalovací metody	148
4.4	Adsorpční metody	149
	Kontrolní otázky a početní příklady	150
5	<i>Kinetické metody</i>	151
5.1	Princip	151
5.2	Zjišťování koncentrace určované látky	151
5.3	Katalymetrie	154
	Kontrolní otázky a početní příklady	157
6	<i>Termická analýza</i>	158
6.1	Úvod	158
6.2	Termogravimetrie (TG)	158
6.3	Diferenční termická analýza (DTA)	160
6.4	Entalpiometrie a termometrická titrace	161
	Kontrolní otázky	162
7	<i>Elektrometrické metody</i>	163
7.1	Úvod; přehled elektroanalytických metod	163
7.2	Potenciometrie	171
7.2.1	Základní přístup k potenciometrickému měření	171
7.2.2	Přehled měrných článků a elektrod	171
7.2.3	Iontově selektivní elektrody	179
7.2.4	Přímá potenciometrie	188
7.2.5	Potenciometry, pH-metry a analyzátoru iontů	193
	Kontrolní otázky a početní příklady	196
7.3	Polarografie a voltametrije	197
7.3.1	Přehled vývoje	197
7.3.2	Rtufová kapková elektroda a tuhé pracovní elektrody; základní způsoby měření	198
7.3.3	Polarografické proudy	203
7.3.4	Rovnice polarografické vlny	212
7.3.5	Polarografická maxima	216
7.3.6	Polarografická a voltametrická metody	218
	Kontrolní otázky a početní příklady	233
7.4	Elektrogravimetrie	235
7.4.1	Elektrolýza za konstantního proudu	237
7.4.2	Elektrolýza za konstantního napětí	238
	Kontrolní otázky a početní příklady	239
7.5	Coulometrie	239

7.5.1	Potenciostatická coulometrie	241
7.5.2	Coulometrické titrace	242
7.6	Kontrolní otázky a početní příklady	246
7.6.1	Konduktometrie a dielektrimetrie	247
7.6.2	Nízkofrekvenční konduktometrie	247
7.6.3	Vysokofrekvenční titrace	251
7.6.4	Dielektrimetrie	252
	Kontrolní otázky a početní příklady	253
8	<i>Spektroskopie a optické metody</i>	255
8.1	Úvod	255
8.1.1	Vlastnosti záření	255
8.1.2	Interakce záření a částic hmoty	256
8.1.3	Intenzitní veličiny ve spektroskopii	262
8.1.4	Měřicí technika	263
	Kontrolní otázky a příklady	272
8.2	Atomová spektroskopie	273
8.2.1	Základy optických atomových spekter	273
8.2.2	Atomová emisní spektroskopie	275
8.2.3	Atomová absorpční spektroskopie	286
8.2.4	Atomová fluorescenční spektroskopie	293
8.2.5	Spektroskopie v oblasti rentgenového záření	296
	Kontrolní otázky a příklady	299
8.3	Molekulová spektroskopie	300
8.3.1	Absorpční spektroskopie v oblasti UV/VIS	300
8.3.2	Fotoluminiscenční spektroskopie	313
8.3.3	Infračervená spektroskopie	319
8.3.4	Ramanova spektroskopie	335
8.3.5	Vysokofrekvenční spektroskopie (NMR a EPR)	338
	Kontrolní otázky a příklady	360
8.4	Refraktometrie a interferometrie	361
8.4.1	Refraktometrie	361
8.4.2	Interferometrie	365
	Kontrolní otázky	367
8.5	Polarimetrie a spektropolarimetrie	367
8.5.1	Principy metod a měření	368
8.5.2	Příklady použití metod	372
	Kontrolní otázky	373
8.6	Metody elektronové spektroskopie	373
8.6.1	Princip	373
8.6.2	Metoda ESCA	374
	Kontrolní otázky	375
9	<i>Hmotnostní spektrometrie</i>	376
9.1	Vznik hmotnostního spektra	376
9.2	Instrumentace	377
9.3	Využití hmotnostní spektrometrie v analytické chemii	378
	Kontrolní otázky	380
10	<i>Radiometrické metody</i>	381
10.1	Radioaktivní záření a jeho měření	381
10.2	Metody izotopového zředování	386

10.3	Aktivační analýza	387
10.4	Využití absorpcie a rozptýlu radioaktivního záření	388
	Kontrolní otázky a početní příklady	389
11	<i>Dělicí metody</i>	390
11.1	Principy dělicích metod	390
11.2	Dělení srážením	394
11.3	Elektrolýza	397
11.4	Destilace	399
11.5	Výměna iontů	401
11.6	Extrakce	404
11.6.1	Extrakce tuhé látky kapalinou	404
11.6.2	Extrakce z kapaliny do kapaliny	405
11.7	Elektroforéza, izotachoforéza	409
	Kontrolní otázky	412
12	<i>Chromatografie</i>	413
12.1	Úvod	413
12.2	Základní definice, principy a rozdělení chromatografických metod	414
12.3	Teoretické základy chromatografického procesu	416
12.3.1	Tvorba elučních křivek, eluční data	417
12.3.2	Termodynamické faktory separace	418
12.3.3	Kinetické faktory chromatografického procesu	425
12.3.4	Teorie ideální chromatografie (teoretického patra)	427
12.3.5	Teorie difúzní (rychlostní, dynamická)	428
12.3.6	Rozlišení	431
12.4	Plynová chromatografie	435
12.4.1	Vliv tlaku a teploty na retenční charakteristiky	435
12.4.2	Volba a výběr stacionárních fází, jejich nosičů a nosného plynu	438
12.4.3	Kolony používané v plynové chromatografii	440
12.4.4	Dávkovací zařízení	440
12.4.5	Obecná kritéria a charakterizace detektorů užívaných v kolonové chromatografii	441
12.4.6	Detektory pro plynovou chromatografii	444
12.5	Kapalinová chromatografie	451
12.5.1	Kolonová kapalinová chromatografie adsorpční, rozdělovací a iontově výmenná	451
12.5.2	Schéma kapalinového chromatografu	451
12.5.3	Detektory pro kapalinovou chromatografii	455
12.5.4	Dělicí systémy v kapalinové chromatografii	460
12.5.5	Chromatografie v systému kapalina–tuhá fáze	465
12.5.6	Chromatografie v systému kapalina–kapalina	470
12.5.7	Gelová permeační chromatografie (GPC)	470
12.5.8	Planární techniky kapalinové chromatografie	471
12.6	Kvalitativní a kvantitativní vyhodnocování chromatografických křivek	475
12.6.1	Identifikace složek na chromatogramu	476
12.6.2	Kvantitativní vyhodnocování chromatogramů	478
	Kontrolní otázky a příklady	480
13	<i>Chemická analýza v technické praxi</i>	481
13.1	Úvod	481
13.2	Odběr a úprava vzorků anorganických a organických materiálů	483
13.2.1	Pravidla při odebírání vzorků	483
13.2.2	Odběr vzorků tuhých, kapalných a plynných	484

13.3	Analytické váhy a odvažování látek	485
13.4	Odměrné nádoby a odměřování objemů kapalin a plynů	488
13.5	Anorganická analýza	490
13.5.1	Úvod	490
13.5.2	Převádění anorganických materiálů do roztoku	491
13.5.3	Přehled metod důkazu a stanovení prvků	498
13.5.4	Přehled Československých státních norem pro rozbor vybraných anorganických materiálů	525
	Kontrolní otázky	528
13.6	Určování struktury a identifikace organických látek	529
13.6.1	Úvod	529
13.6.2	Elementární mikroanalýza	531
13.6.3	Rozpustnost organických látek	535
13.6.4	Určování fyzikálních konstant	538
13.6.5	Metody určování struktury a identifikace organických látek	539
13.6.6	Identifikace, stanovení a strukturní analýza jednotlivých skupin organických látek	546
13.6.7	Příklady identifikace organických látek	619
	Kontrolní otázky	628
14	Zpracování výsledků analýzy a hodnocení analytických postupů	629
14.1	Numerické výpočty	629
14.2	Převočty analytických výsledků	630
14.2.1	Převočty na sušinu nebo na netěkavý podíl	630
14.2.2	Výpočet empirického vzorce	631
	Příklady	632
14.3	Hodnocení výsledků a analytických postupů	632
14.3.1	Chyby analytických výsledků	632
14.3.2	Zpracování analytických výsledků a jejich testování	636
14.3.3	Zpracování kalibračních závislostí	642
	Kontrolní otázky	650
	Rejstřík	651

F	Faradayova konstanta	625, 626, 627, 628, 629
F ₀	objemový náhrad	629
G	Gibbsova energie	589, 591
g	elektrická vodivost	589
H	výkrový ekvivalent teoretického patra	590, 591
H	materiální spalve (reakční tempo)	600
h	Planckova konstanta	6,625 6 10 ⁻³⁴ J s
I	kontaktní síla	601, 602
I	elektrický proud	A
J	záření	W m ⁻²
J	spinová interakční konstanta	624
K	reaktivní konstanta (koncentracní)	—
(K)	termovázná konstanta (termodynamická)	—